

UCHWAŁA NR XX/140/2020
RADY GMINY STOSZOWICE

z dnia 29 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia: Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj.:Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj.:Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj.:Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) – Rada Gminy Stoszowice uchwała co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stoszowice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady
Gminy Stoszowice

Marcin Józefiak

Uzasadnienie do Uchwały Nr XX/140/2020

Rady Gminy Stoszowice

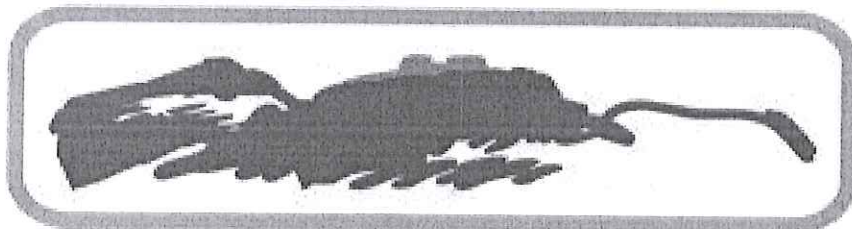
z dnia 29 grudnia 2020 r.

Art. 6 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj.:DzU. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) nakłada na gminę szereg obowiązków dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Tym samym podjęcie niniejszej uchwały należy uznać za celowe i uzasadnione.

Przewodniczący Rady
Gminy Stoszowice

Marcin Józefiak

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE STOSZOWICE
NA LATA 2021 – 2025**

Gmina Stoszowice

Spis treści :

I. WSTĘP

II. POSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGRAMU

III. OKREŚLENIE I DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE

3.1. Pojęcie przemocy w rodzinie

3.2. Rodzaje przemocy

3.3. Cykle przemocy

3.4. Skutki przemocy w rodzinie

3.5. Konsekwencje doświadczenia przemocy przez osoby dorosłe

3.6. Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci

3.7. Problem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stoszowice

IV. CELE PROGRAMU

4.1. Cel główny

4.2. Cele szczegółowe

V. ZADANIA PROGRAMU

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

VII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

VIII. PARTNERZY PROGRAMU

IX. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

XI. TERMIN REALIZACJI

**PRZEMOC W RODZINIE TO ZAMIERZONE I WYKORZYSTUJĄCE PRZEWAGĘ
SIŁ DZIAŁANIE PRZECIWI CZŁONKOWI RODZINY, NARUSZAJĄCE PRAWA I
DOBRA OSOBISTE,
POWODUJĄCE CIERPIENIE I SZKODY**

I. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest dokumentem, który wyznacza główne kierunki realizacji zadań zespołu interdyscyplinarnego w celu skutecznego działania i reagowania na doniesienia o przemocy w rodzinie.

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec bliskiej osoby, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystująca przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszając jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” [Nowakowska, 2008, s. 21]. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w społeczeństwie i dotyka rodziny o różnym statusie społecznym. Jest jednocześnie skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie. Pomimo, że przemoc w rodzinie występuje w relacjach międzyludzkich od zawsze, to mówiono o niej niewiele, nie postrzegano jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń moralnych i prawnych. Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, ponieważ nie wszystkie osoby doznające przemocy otwarcie przyznają się do sytuacji panującej w ich rodzinie. Wielu specjalistów wskazuje, że jest to jeden ze szczególnych ważnych problemów społecznych w Polsce, które wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego programu przeciwdziałania, którego realizacja przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa osób doznających przemocy w rodzinie, pomocy dla osób stosujących przemoc oraz ich rodzin.

II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGRAMU

Realizacja programu odbędzie się na podstawie następujących aktów prawnych.

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359);
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 30 ze zm.);

5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.);
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821.);
8. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskiej Karty” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245).

III. OKREŚLENIE I DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE

3.1. Pojęcie przemocy w rodzinie

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu [Tomaszewska, 2007, s. 36-37].

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

3.2. Rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie doznającej przemocy bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości osobie doznającej przemocy, wzbudzanie strachu.
3. **Przemoc seksualna** – to zachowania zmuszające osobę doznającą przemocy do podjęcia zachowań seksualnych lub deprecjonowania jej seksualności.
4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc w rodzinie.
5. **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

3.3. Cykle przemocy:

1. **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

3.4. Skutki przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała osobie doznającej przemocy, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki dostrzega ona siebie. Osoba stosująca przemoc zwykle wykorzystuje różne jej postacie, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad osobą doznającą przemocy.

3.5. Konsekwencje doświadczenia przemocy przez osoby dorosłe

U osób poddawanych długotrwałej przemocy występują poważne problemy fizyczne i emocjonalne. Do najczęstszych objawów będących skutkami przemocy należą: poważne obrażenia ciała, wzrost częstości chorób somatycznych związanych ze stresem (ból głowy, żołądka, w krzyżu lub w stawach oraz inne dolegliwości) przygnębienie, smutek, obojętność, popadanie w depresję, niepokój, niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu czy agresji, zmienność nastrojów, decyzji, niepewność, stany lękowe, w tym lęk przed bliskością, nieufność, poczucie zagrożenia, niska samoocena, kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne, kłopoty z koncentracją, zwiększone spożycie środków psychoaktywnych, zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja do przemocy.

Ofiary często zachowują się niezrozumiale, niejednokrotnie zmieniają zdanie i wycofują zawiadomienie o przestępstwie, bronią sprawcy. Zachowania te są w psychologii tłumaczone najczęściej występowaniem wyuczonej bezradności. Wycofanie się z aktywnych działań służących zmianie sytuacji i wyjściu z przemocy może wynikać z przekonania o bezskuteczności działań, popartego wcześniejszymi doświadczeniami. Bierność i rezygnacja są również często wynikiem technik manipulacyjnych, jakim ofiara była poddawana ze strony sprawcy, technik mających utrwalić w niej niską samoocenę i wzbudzić poczucie winy.

Przyczyną przemocy w rodzinie bardzo często jest nadużywanie alkoholu. Osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu często tracą kontrolę nad własnym zachowaniem. Pod wpływem alkoholu znikają istniejące w człowieku hamulce, wewnętrzne zakazy krępujące jego zachowanie. Fakt, że pijana osoba nie potrafi logicznie myśleć, rozumieć i oceniać swoich czynów oraz nie docierają do niego racjonalne argumenty nie może w żaden sposób usprawiedliwiać jego agresywnych zachowań. Osoba stosująca przemoc, wprowadzając się w stan nietrzeźwości ponosi pełną odpowiedzialność za swoje zachowanie. Osoby pokrzywdzone nie chętnie przyznają się do tego, że w rodzinie występuje problem alkoholu i przemocy i nie jest im łatwo o tym mówić. Wstyd, że w rodzinie ma się kogoś, kto pije i terroryzuje swoich bliskich, obawa przed opinią otoczenia czy nieracjonalne poczucie bycia współwinnym utrudnia zwróceniu się po pomoc.

3.6. Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci

Na szczególnie poważne konsekwencje zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi ofiarami lub/i świadkami przemocy w rodzinie. Obok obrażeń cielesnych przemoc domowa powoduje, że dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia, pozbawione miłości, zaufania i bezpieczeństwa. Niezaspokojenie tych podstawowych potrzeb wpływa na dalszy rozwój dziecka i jest przyczyną wielu schorzeń psychosomatycznych. Dzieci będące ofiarami wykorzystywania seksualnego wykazują wysoki poziom depresji, poczucie osamotnienia, myśli samobójcze, zaburzenia snu,

nadpobudliwość, agresję, obniżenie samooceny i poczucie bezwartościowości. Maltretowanie psychiczne niekorzystnie wpływa na rozwój dzieci. Może prowadzić do nieprzystosowania interpersonalnego (brak poczucia bezpieczeństwa, niski poziom kompetencji społecznych, trudności w kontaktach z rówieśnikami), deficytów intelektualnych (deficyty w zakresie możliwości poznawczych, rozwiązywaniu konfliktów i kreatywności) problemów afektywno-behawioralnych (agresja, samoponiżanie, lęk, wstyd i poczucie winy, wrogość i gniew, pesymizm i negatywizm). Skutki przemocy pojawiające się podczas trwania zachowań przemocowych są zaledwie początkiem destrukcyjnego wpływu przemocy domowej. Konsekwencje przemocy ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dorasta, lub w jego dorosłym życiu. Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego. Trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, udział w nieformalnych młodzieżowych grupach przestępczych, wysoki poziom agresji, nadużywanie alkoholu, branie narkotyków to tylko niektóre ze sposobów ucieczki od problemu przemocy w rodzinie.

Doświadczanie przemocy w dzieciństwie ma wpływ na całe dorosłe życie. Ofiary przemocy, zwłaszcza seksualnej, mają problemy z nawiązaniem i utrzymaniem satysfakcjonujących relacji z innymi osobami. Ponadto, zachowania przemocowe są dziedziczone i powielane. Młodzi chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna znęca się nad kobietą, uczą się agresji wobec kobiet, dziewczynki zaś postrzegają bicie, maltretowanie i wykorzystywanie jako elementy wpisane w rolę kobiety. Doświadczanie przemocy w dzieciństwie podwyższa ryzyko, że krzywdzone dzieci same staną się krzywdzącymi rodzicami.

3.7. Problem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stoszowice

Skalę problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Stoszowice, obrazują statystyki opracowane na podstawie danych zebranych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Na podstawie nowego rozporządzenia „Niebieskiej Karty – A” formularza rozpoczynającego postępowanie zyskali dodatkowo przedstawiciele oświaty, służby zdrowia, oraz gminnej komisji ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Poniższa tabela pokazuje, w ilu rodzinach od 2015 do grudnia 2020 roku została wszczęta procedura „Niebieskiej Karty” w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie. Procedura „Niebieskiej Karty” została głównie wszczęta przez przedstawicieli Policji, którzy najczęściej otrzymywali zgłoszenie o podejrzeniu stosowania przemocy.

Instytucja wprowadzająca procedurę „Niebieskiej Karty”	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	Do 30.11.2020 r.	Ogółem
Policja	19	15	10	23	31	98
OPS	0	2	0	0	0	2
Ochrona zdrowia	0	0	0	0	0	0
Oświata	0	0	0	0	0	0
GKRPA	0	0	0	0	0	0
Ogółem	19	17	10	23	31	98

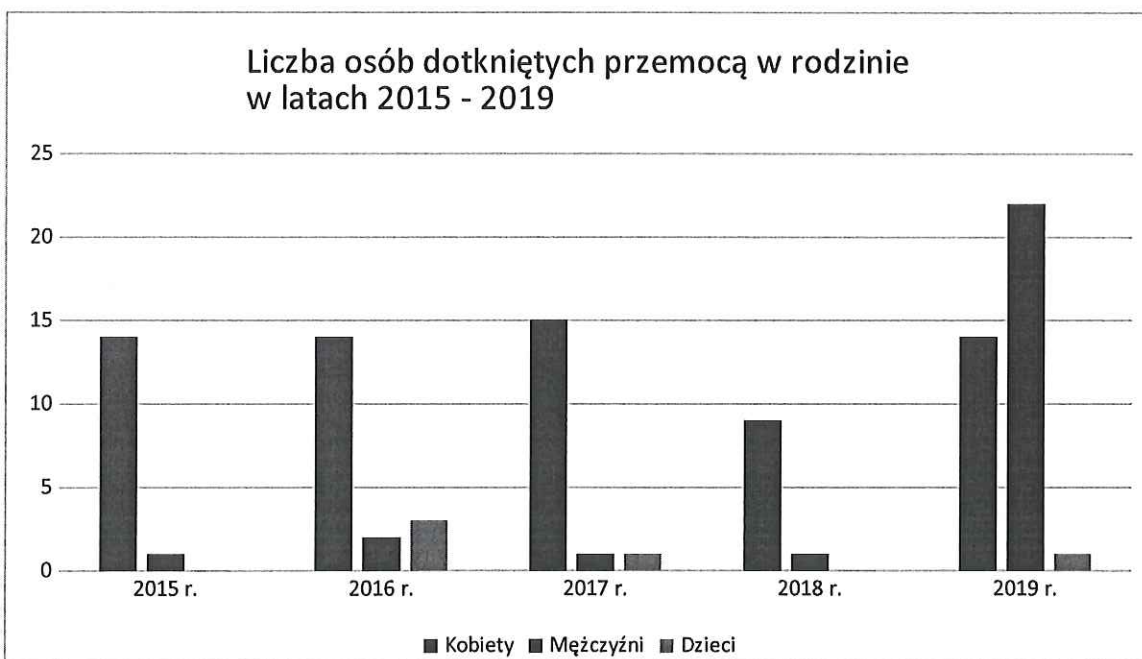
* dane GZI w Stoszowicach na dzień 30.12.2020 r.

LICZBA ZAŁOŻONYCH NIEBIESKICH KART

* Źródło opracowanie własne

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w latach 2015 - 2019

* Źródło opracowanie własne

Po weryfikacji wszystkich „Niebieskich Kart” można stwierdzić, że najczęściej dochodzi do przemocy w małżeństwie oraz związkach nieformalnych. Analizując wszystkie przypadki można zaobserwować, że osobami pokrzywdzonymi są przede wszystkim kobiety, natomiast osobą stosującą przemoc domową jest mężczyzna – mąż lub syn. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego nie mają zapewnionej podstawowej potrzeby psychologicznej jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Poza tym pojawia

się wiele przykrych uczuć takich jak wstyd, lęk, poczucie winy, prowadzących do zaburzeń emocjonalnych i zachowania.

Ponadto problem przemocy w rodzinie występuje w rodzinach, gdzie pojawia się problem uzależnienia od alkoholu, problemy finansowe czy rodzinne np. małżeńskie albo brak pracy. Dominującą formą przemocy jest przemoc psychiczna, która towarzyszy każdemu rodzajowi przemocy.

IV. CELE PROGRAMU

4.1. Cel główny

Celem głównym Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej na terenie Gminy Stoszowice na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.2. Cele szczegółowe

1. Podejmowania działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.
2. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Uruchomienie wszelkich procedur na rzecz dobra dziecka, gdzie występuje przemoc.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa członkom rodziny, gdzie występuje przemoc.
5. Integracja środowisk i działanie na rzecz budowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Stoszowice.
6. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.
7. Podnoszenie kwalifikacji w zakresie przeciwdziałania przemocy

V. ZADANIA PROGRAMU

1. Prowadzenie działań w celu zapewnienia pomocy, poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia i bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
2. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób doznających przemoc i stosujących przemoc, w tym rodzinnego, prawnego, psychologicznego, socjalnego.
3. Realizacja programów edukacyjno – korekcyjnych dla osób stosujących przemoc.
4. Prowadzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą.
5. Aktywne działanie, współdziałanie i wymiana informacji między służbami.
6. Kolportaż odpowiednich materiałów informacyjno – edukacyjnych na temat placówek pomocowych i instytucji wspierających (informatory, ulotki, plakaty).

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Stoszowicach
2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Stoszowicach.

VII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Zakładając, że Gminny program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, będzie realizowany w formie pracy ciągłej wspólnie z partnerami programu, mając charakter interdyscyplinarny. Wykonanie celów będzie obejmować 5 podstawowych obszarów działań.

1. Działania podejmowane w ramach profilaktyki, które ukierunkowane będą na promocję modelu rodziny reprezentującego pozytywne wartości i styl życia oraz edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Działania interwencyjne kierowane do osób doznających przemocy, oraz pouczające i izolujące do osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Działania wspierające psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do osób doznających przemocy.
4. Działania korekcyjno – edukacyjne kierowane do osób stosujących przemoc.
5. Organizowanie szkoleń dla kadry GZI- Podnoszenie kwalifikacji.

VIII. PARTNERZY PROGRAMU

1. Urząd Gminy Stoszowice.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie Gminy Stoszowice.
3. Policja – dzielnicowi.
4. Placówki Oświatowe – szkoły, przedszkola, świetlice oraz inne instytucje.
5. Placówki Opieki Zdrowotnej.
6. Kuratorzy Sądowi.
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich.
8. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych.
9. Organizacje pozarządowe.
10. Centrum Terapii Uzależnień SANGO w Ząbkowicach Śląskich.

IX. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Usprawnienie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc.
2. Zwiększenie świadomości mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy domowej.
3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodziny doświadczających przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie skuteczności oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
5. Nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej.
6. Zmniejszenie liczby przypadków przemocy w rodzinie, w tym mniejsza liczba rodzin w których podejmowano interwencje wielokrotnie.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 są środki własne gminy będące w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Stoszowicach na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz innych źródeł.

Szczegółowe plany działań wynikające z programu wraz z kosztami ich realizacji i źródłem finansowania przedstawione będą corocznie w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ponadto zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy będą finansowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

XI. TERMIN REALIZACJI

Program realizowany będzie od 1 stycznia 2021 do dnia 31 grudnia 2025 roku.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Stoszowice
Marcin Józefiak